

PUNTEN

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2017 – 2021**

Omdat ouderen het niet meer pikken!

*Met dank aan de externe experts voor hun adviezen:
Sjuul Paradijs
Willem Vermeend
Henry van de Wal
Klaas Wilting*

De enige partij die echt voor de ouderen opkomt!

WE PAKKEN ZE TERUG!

De ouderen zijn de afgelopen jaren ongenadig hard gepakt door de VVD, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en D66. Het zijn partijen die, nu de verkiezingen naderen, opeens belangstelling voor ouderen hebben. Volstrekt ongeloofwaardig en onbetrouwbaar! De ouderen zijn de afgelopen jaren beroofd van hun beloofde pensioen. Geen indexeringen en zelfs kortingen. En als er niets gebeurt, gaat dat de komende jaren gewoon door. En dat terwijl de pensioenkassen stevig gevuld zijn. De verhoging van de AOW-leeftijd is een groot debacle. Tienduizenden ouderen kwamen onnodig in een uitkering terecht. Ze waren bovendien kansloos op de arbeidsmarkt. Velen kwamen of komen straks in financiële moeilijkheden door het AOW-gat. Vijftigers en zestigers vrezen hun baan te verliezen. Ze zijn bang niet meer aan de slag te zullen komen.

De ingreep van dit kabinet op de zorg is met name voor ouderen een grote schande; het ultieme bewijs dat ze de sluitpost zijn van asociaal kabinetsbeleid. Ze werden daarnaast geconfronteerd met een alsmaar stijgend eigen risico en met forse eigen bijdragen.

De 50-plusser moet vrezen voor zijn financiële toekomst als VVD, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie en D66 het ook na de komende Tweede Kamerverkiezingen voor het zeggen houden. De 50-plussers zijn enorm gepakt door de gevestigde partijen. De datum waarop deze partijen teruggepakt kunnen worden, nadert zeer snel! En het kan door niet meer te stemmen op partijen die lak hebben aan ouderen, maar door te stemmen op 50PLUS!

De enige partij die echt voor de ouderen opkomt!

We pakken ze terug op 15 maart!

50PLUS IS NOODZAKELIJK!

50PLUS heeft nadrukkelijk een totaalprogramma. Kort en overzichtelijk. De groene partijen leggen het accent op het milieu, de VVD komt vooral op voor de hogere inkomens en de Partij voor de Dieren let vooral op het welzijn van de dieren. 50PLUS legt in dit programma de nadruk op de 50-plussers. De groep die de afgelopen jaren het meest heeft ingeleverd. Ouderen hebben alle reden om hun toekomst met nog een keer een kabinet zonder 50PLUS met angst en beven tegemoet te zien! Dus: stem 50PLUS!

15 belangrijke PLUSpunten:

- 1. De AOW-leeftijd terug naar 65 jaar.**
- 2. Het huidige pensioenstelsel blijft behouden. Pensioenroof wordt gestopt: géén kortingen van de pensioenen, wél indexeren!**
- 3. Stop het gesol met de thuiszorg! Meer erkenning en geld voor medewerkers in de thuiszorg. Stop alle bezuinigingen op de zorg voor ouderen.**
- 4. Er moet een stimuleringspakket komen om oudere werknemers aan het werk te krijgen én te houden.**
- 5. Koopkracht van ouderen wordt hersteld en houdt in de toekomst gelijke tred met die van werkenden.**
- 6. Afschaffing van de erfbelasting!**
- 7. Het eigen risico wordt afgeschaft. Een eerste stap kan een verlaging naar maximaal € 200,- zijn. Einde aan de marktwerking in de zorg. Macht en kosten van de zorgverzekeraars terugdringen.**
- 8. WC's in alle treinen.**
- 9. Ouderen reizen buiten de spits voordelig met het openbaar vervoer. Op elk perron en bij elke halte komen er zitplaatsen voor ouderen.**
- 10. Er komen meer politiebureaus en wijkagenten.**
- 11. 50PLUS is kritisch voorstander van deelname aan de EU en van de euro, maar wil niet dat Nederland opdraait voor wanbeleid en tekorten van andere landen.**
- 12. Streng maar rechtvaardig vluchtelingenbeleid. Economische vluchtelingen worden teruggestuurd en grenzen worden beter bewaakt.**
- 13. Het Nederlandse paspoort wordt aan nieuwkomers pas verstrekt na een verblijfstermijn van tien jaar. Voorwaarden: een gemeentelijk 'bewijs van goed gedrag', volledige beheersing van de Nederlandse taal en een af te leggen verklaring over de Grondwet.**
- 14. 50PLUS is tegen leeftijdsdiscriminatie in alle wet- en regelgeving, landelijk en lokaal.**
- 15. Gemeentelijke coaches helpen ouderen met internet, administratie en alfabetiseringsprogramma's.**

STEM 15 MAART 2017

50PLUS!

1. AOW

- AOW-leeftijd terug naar 65 jaar.
Hierdoor ontstaat meer werkgelegenheid voor jongeren. En minder ww- en bijstandsuitkeringen voor ouderen.
- Premiebetaling stopt op de AOW-leeftijd.
- Koopkracht ouderen wordt na jarenlang inleveren hersteld.
- Structurele verhoging van de welvaartsvaste AOW.
- Geen nadelige wijzigingen in het belastingstelsel voor AOW-gerechtigden.
- Geen mantelzorgboete voor AOW-gerechtigden.

2. Pensioenen

- Handen af van het huidige pensioenstelsel; één van de beste ter wereld.
- Solidariteit, collectiviteit en verplichtstelling in het stelsel behouden.
- Rekenrente vast op 4% of op basis van gerealiseerd rendement.
- 50PLUS pikt pensioenkortingen niet.
- Het pensioen is uitgesteld loon, geen financieel product.
- Flexibele pensioenleeftijd of deeltijdpensioen is en blijft mogelijk.
- Pensioenfondsen moeten openheid van zaken geven over hun kosten.
- Europa moet van onze pensioenen afblijven.

3. Werk en werkloosheid

- Ontlasten van de werkgever door beperken van sociale lasten en voorzieningen voor werknemers vanaf 45 jaar, waaronder maximaal 8 weken loondoorbetaling bij een zieke werknemer, daarna betaling via overheidsfonds.
- Er komt een stimuleringspakket om oudere werknemers aan het werk te krijgen en te houden, waarbij het opleiden van nieuwe werknemers door oudere en ervaren werknemers (tandembanen) aandacht krijgt.
- 50-plussers worden serieus genomen bij sollicitaties. Ze zijn ervaren en niet extra duur of minder productief. Daarom kunnen extra vrije dagen voor senioren afgeschaft worden.
- De overheid moet het goede voorbeeld geven door 45-plussers volop kansen te geven.

4. Vrijwilligers

- Vrijwilligers verdienen maatschappelijke waardering en ondersteuning, maar de inzet van vrijwilligers mag niet leiden tot banenverlies/verdringing. Vrijwilligersvergoedingen blijven tot een maximumbedrag onbelast.
- Geen onnodige regelgeving voor vrijwilligers en vrijwilligerswerk.
- Verklaring omtrent gedrag (VOG) ten behoeve van vrijwilligerswerk is gratis aan te vragen.

5. Uitkeringen

- Uitkeringen voor oudere werklozen (IOAW, IOW en IOAZ) blijven onaangetast, toegankelijk en lopen door tot de pensioengerechtigde leeftijd. De IOW blijft ook na 2020 bestaan.
- Het wettelijk minimumloon elk jaar indexeren, waardoor ook de daaraan gekoppelde uitkeringen geïndexeerd worden.

6. Inkomensbeleid en koopkracht

- Het koopkrachtverlies van gepensioneerden en vroeg-gepensioneerden over de afgelopen jaren moet worden hersteld. De grote koopkrachtkloof tussen werkenden en (vroeg-)gepensioneerden moet worden gedicht.
- Ouderen hebben ook recht op structurele belastingverlaging. Zij hebben ook meebetaald aan de enorme lastenverzwaringen sinds 2008.
- Gelijke koopkrachtontwikkeling voor werkenden, voor mensen die niet kunnen werken en gepensioneerden.
- Armoede moet actiever door alle overheidsorganen worden bestreden.

7. Overheidsfinanciën

- 50PLUS wil de staatsschuld terugbrengen naar maximaal 60% van het bruto binnenlands product. We willen volgende generaties niet opzadelen met de rentelasten van een enorme staatsschuld.

8. Belastingen

- Ouderen worden stapelgek van de opeenstapeling van de alleen op ouderen gerichte belastingverzwaringen. Hieraan gaat 50PLUS een eind maken.
- Successiebelasting geheel afschaffen, met als gevolg verminderde belasting- en kapitaalvlucht.
- Het fiscaal beleid moet uitgaan van gelijke behandeling van werkenden, mensen die niet kunnen werken en gepensioneerden.
- Belastingvrij schenken tot maximaal € 100.000,- zonder regels voor leeftijd en zonder regels voor besteding van het ontvangen bedrag.
- 50PLUS tornt niet aan de hypotheekrenteaftrek. De huidige afspraken blijven bestaan.
- Overdrachtsbelasting schrappen bij overdracht aan de eerste en tweede graad.
- 4% belasting op vermogen (in box 3), zoals al jaren gebeurt, is diefstal. Belasting heffen op werkelijk genoten rendement. Structurele verhoging van de ouderenkorting.
- Afschaffen van de discriminerende 4% extra ouderentaks in de eerste belastingschijf die in 2013 werd ingevoerd.
- Ouderen mogen hun belastingaangifte op papier blijven doen.
- Perverse prikkels (waaronder belastingconstructies) maken niet langer deel uit van ons belastingsysteem.
- Wijzigen van de omzetbelasting. Gezond en duurzaam: laag tarief. Tandpasta heeft nu bijvoorbeeld een hoog tarief, cola, snoep en koek een laag tarief. Dat moet en kan anders.

9. Banken

- De overheid richt een bank op met goed voorbeeldgedrag op alle fronten. Een bank waar verantwoord sparen en verantwoord lenen mogelijk is. Ook het MKB moet hiervan kunnen profiteren.
- Waarborgen van de nutsfunctie van banken.
- Woekerrentes bij consumentenkredieten worden wettelijk beperkt.

10. Zorgstelsel, landelijk en gemeentelijk / eigen bijdragen

50PLUS wil een nieuw zorgstelsel per 2020. Alle onderzoeken en voorbereidingen daartoe dienen na de verkiezingen te beginnen. Uitgangspunten voor 50PLUS zijn daarbij:

- Marktwerking in de zorg terugdraaien.
- 50PLUS is tegen winstuitkering door zorgverzekeraars.

- Tegengaan jaarlijkse zeer dure reclamecampagnes om mensen te laten overstappen.
- Oprichting van een landelijk, onafhankelijk administratiekantoor dat zorgdraagt voor de administratieve kant van het nieuwe zorgstelsel, 'Ziekenfonds 2.0'.
- Bij de introductie van 'Ziekenfonds 2.0' wordt de huidige rol van zorgverzekeraars beëindigd. Zo kan het eigen risico worden afgeschaft. Een eerste stap kan een verlaging naar maximaal € 200,- zijn. Dit voorkomt ook het mijden van zorg.
- Zorgverzekeraars bieden alleen nog aanvullende verzekeringen aan.
- Basistandheerkunde en fysiotherapie maken deel uit van het 'Ziekenfonds 2.0'.
- Minder administratie, minder managers en minder vergaderen.
- Niet alleen de spoedeisende zorg is 7 dagen per week beschikbaar, ook bijv. huisartsen en poliklinieken moeten toewerken naar openstelling gedurende 7 dagen per week.
- De goede ervaringen van Buurtzorg worden nadrukkelijk betrokken bij de vorming van een nieuw zorgstelsel.
- 50PLUS steunt het initiatief www.nationaalzorgfonds.nl.
- Invoeren van een medische datacard voor gegevens, die tevens gebruikt kan worden als codicil. Hierdoor is het elektronisch patiëntendossier (EPD) op termijn niet langer gewenst.
- In alle gemeenten gelijke basiszorg en zorguren (incl. gemaximeerde, beperkte eigen bijdragen).
- Volledige transparantie over de behandelingen en het verleden van medici.
- 50PLUS vindt dat een overheid die uitgaat van het zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen van ouderen dat ook daadwerkelijk mogelijk moet maken.

11. Patiëntenzorg

- De positie van de patiënt bij een medische misser versterken door invoering van een 'substituut ombudsman zorg' en oprichting van een compensatiefonds voor slachtoffers van medische missers.
- Wachtlijsten voor zorg en operaties zijn onaanvaardbaar.

12. Zorg en thuiszorg

- Bewoners van verpleeghuizen hebben recht op een menswaardiger bestaan met meer aandacht en meer activiteiten.
- De overheid moet alle verzorgingshuizen die na de kaalslag nog open zijn zoveel mogelijk open houden. En mogelijk uitbreiden. Daarnaast moeten goede initiatieven om samen en gezamenlijk te wonen ondersteund worden en eventuele belemmeringen weggenomen worden.
- Fatsoenlijke betaling en arbeidsvoorwaarden voor zorgpersoneel.
- Stop het gesol met de thuiszorg. Er komt een gemeentelijk basispakket voor thuiszorg, mantelzorgondersteuning en dagbesteding. Dit moet een einde maken aan onduidelijkheid en aan verschillen tussen gemeenten.

13. Preventie, sport en bewegen

- Er komt extra aandacht voor preventie bij ouderen.
- Stimuleren van gezonde voeding en gezonde leefstijl, mede door maatregelen voedingsindustrie.
- Vaccinatieprogramma ouderen, waaronder vaccinaties tegen gordelroos en longontsteking.

- Er komt een programma om ouderen meer en langer te laten bewegen.
- Zowel in het basis- als in het voortgezet onderwijs voor alle leerlingen minimaal vijf uren per week sport, zwemmen en gymnastiek.

14. Mantelzorg

- Mantelzorgondersteuning gaat deel uitmaken van een gemeentelijk basispakket. Dit maakt een einde aan te grote verschillen per gemeente.
- Landelijke registratie van mantelzorgers, zodat financiële en andere maatregelen ter ondersteuning en waardering van de mantelzorgers op een eenvoudige manier uitgewerkt kunnen worden.

15. Euthanasie

- Pijnverzachtende zorg is altijd beschikbaar.
- De mogelijkheden binnen de huidige wetgeving en rechtspraak dienen beschikbaar te blijven.
- Met inachtneming van zorgvuldigheidscriteria en de strikte voorwaarde van verstrekking door een arts is 50PLUS voorstander van de introductie van een 'laatste-wil-pil'. Er moet ruimte komen voor discussie over deze punten.
- 50PLUS stelt dat euthanasie door een arts ook toegepast mag worden als er sprake is van ondraaglijk en uitzichtloos lijden zonder medische grondslag (voltooid leven).

16. Wonen en bouwen, inclusief langer thuis wonen

- 50PLUS wil dat woningcorporaties verplicht worden voldoende en geschikte (en energiezuinige) woningen te bouwen voor senioren.
- Energiebesparing wordt fiscaal aangemoedigd.
- De regels voor het bouwen moeten zodanig worden aangepast dat er meer leeftijdsbestendig en energiezuinig wordt gebouwd.
- De totale woonlasten kunnen door het gebruik van moderne technieken dalen. Overheid en bedrijfsleven worden verplicht hiertoe samen te werken.
- Familiehuisen, waar drie generaties van een familie met elkaar samenwonen, worden fiscaal gestimuleerd.

17. Woningcorporaties en huren

- 50PLUS is tegen de verhuurdersheffing/huurbelasting.
- De jaarlijkse huurverhoging wordt beperkt.
- Kleine en betrokken woningcorporaties hebben onze voorkeur.
- Corporaties hebben de opdracht de kosten voor de huurder te minimaliseren.
- Er komt een nationaal programma om het tekort aan betaalbare huurwoningen weg te werken.

18. Leefbaarheid, wijken, welzijn

- Met alle mogelijke middelen moet eenzaamheid bestreden worden, uiteraard met respect voor eigen keuzes van mensen.
- Buurtzorg en wijkverpleging zijn belangrijke pijlers in de wijk.
- Er komen meer politiebureaus en wijkagenten.
- Wijken moeten vergroenen door extra bomen en beplanting die vogels en vlinders aantrekken.

19. Krimpgebieden / stad-platteland

- Nederland bestaat uit prachtige regio's, steden en dorpen. Elk met een eigen karakter, en dat moeten we zo houden. Daar is 50PLUS trots op.

- Voor de toekomst en de ontwikkeling van krimpregio's zijn goede verbindingen noodzakelijk.
- Alle Nationale Landschappen en natuurgebieden blijven behouden.

20. Verkeer en wegen

- In de komende jaren zal de zelfrijdende auto snel oprukken. Het verschil tussen openbaar en eigen vervoer zal daardoor vervagen. Dat heeft grote voordelen voor ouderen en mindermobiele reizigers. Alle besluiten moeten op deze ontwikkeling inspelen.
- Vervoer moet zo onafhankelijk mogelijk worden van fossiele brandstoffen.
- Scooters van het fietspad af.
- Beter onderhoud van stoepen en wegen.

21. Openbaar vervoer

- AOW-gerechtigden kunnen buiten de spits tegen voordeliger tarief gebruikmaken van openbaar vervoer.
- De overheid zorgt voor 'deur-tot-deur' maatwerk en kostenreductie voor de reiziger.
- Bij elk perron en elke halte komen zitplaatsen voor ouderen en gehandicapten.
- De marktwerking in het openbaar vervoer wordt teruggedraaid.
- Openbaar vervoer, met in elke trein voldoende toiletten, moet toegankelijk zijn voor mindermobiele reizigers.
- Het aanschaffen van en reizen met een digitaal plaatsbewijs (zonder print) moet op korte termijn mogelijk zijn.
- Er komt een publiekscampagne om opstaan voor ouderen en mindervaliden in het openbaar vervoer te stimuleren.

22. Energie

- Er wordt afgezien van kernenergie zolang niet alle risico's zijn uitgebannen en er geen oplossing is voor het kernafval. We zadelen toekomstige generaties niet op met deze problemen.
- 50PLUS wil zoveel mogelijk hernieuwbare energie tegen een zo laag mogelijk tarief.
- Besparende maatregelen worden gestimuleerd en desnoods afgedwongen.
- Gasboringen mogen nooit een bedreiging voor de bewoners zijn.
- 50PLUS is tegen het boren naar schaliegas.

23. Milieu en duurzaamheid

- Door het terugdringen van de CO₂-uitstoot en andere milieumaatregelen waakt 50PLUS over de leefbaarheid voor volgende generaties.
- 50PLUS steunt de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties voor 2030.
- Om het enorme belang van duurzaamheid te onderstrepen pleit 50PLUS voor een minister van Innovatie en Duurzaamheid.

24. Natuur en dierenwelzijn

- Bestaande natuurgebieden worden zo veel mogelijk opengesteld voor publiek en beschermd. Natuur moet je namelijk kunnen beleven en dient daarom gemakkelijk toegankelijk te zijn.
- Compensatie van de groei van steden door de ontwikkeling van nieuwe natuurgebieden.
- Dierenleed wordt bestreden. Dierenmishandeling wordt zwaarder bestraft.
- 50PLUS is voor een verbod op onverdoofd ritueel slachten.

25. Veiligheid binnenland / criminaliteit

- Stimuleren van vuurwerkvrije zones en gemeentelijk professioneel vuurwerk. Er komt een vuurwerkverbod voor particulieren.
- Criminaliteitsbestrijding en informatiepositie radicalisering opvoeren door inzet van extra wijkagenten.
- Meer geld voor verhoging van het oplossingspercentage van misdrijven.
- Meer controle op snelheidsovertreders op snelwegen en in wijken door gebruik te maken van moderne technieken.
- Er komt meer aandacht voor en verbetering van de positie van slachtoffers.
- 112 moet ook bereikbaar zijn via sms of andere berichtenservice.

26. Politie

- De reorganisatie van de politie is uitgelopen op een ramp. Dit herstellen door beslissingen decentraal te laten nemen, tenzij het echt niet anders kan.
- Het landelijk rechercheteam houdt zich bezig met grensoverschrijdende criminaliteit.
- Er komen meer politiebureaus en wijkagenten.
- Nog geen 10% van de woninginbraken wordt opgelost. Dat is onaanvaardbaar. Er komt meer capaciteit voor politie, deels door het aantal Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) te verminderen.

27. Rechtspraak en straffen

- Meer efficiency bij Openbaar Ministerie en rechtbanken: maar 6% van de onderzochte aangiften van vermeende misdaden/misdrijven komt uiteindelijk voor de rechter. Dat percentage moet drastisch omhoog.
- 10.000 tot gevangenisstraf veroordeelden zitten nog niet in de cel. Dat moet veranderen.
- Elke cent misdaadgeld moet worden terugbetaald. Schade aangebracht door relschoppers wordt volledig op de daders verhaald.
- Meer gevangenisstraffen in plaats van werkstraffen.
- Bewaken van de toegankelijkheid van het rechtssysteem; voor iedereen moet de gang naar de rechter mogelijk zijn.

28. Drugsbeleid en alcohol

- 50PLUS wil softdrugs uit de criminele sfeer halen door nederwietteelt te legaliseren onder zeer strenge en strikte voorwaarden en met vergunning.
- Geen lokale experimenten, maar invoering in één keer voor geheel Nederland. Experimenten zorgen voor rechtsongelijkheid en verwarring.
- Stevig toezicht op verkooppunten. Hierbij zijn het leeftijdscriterium (vanaf 18 jaar), het niet aanwezig zijn van harddrugs en de afstand tot scholen (minimaal 500 meter) van belang.
- Opsporing van handel en productie harddrugs wordt geïntensiveerd.
- Overheid moet een duidelijk, actief en integraal ontmoedigingsbeleid voeren t.a.v. alcohol, roken en drugs.
- Vergoeding van medicinaal gebruik van o.a. wiet wordt opgenomen in het nieuwe zorgstelsel.

29. Immigratie en integratie

- 50PLUS staat voor een streng, rechtvaardig en humaan vreemdelingenbeleid.
- Economische vluchtelingen en uitgeprocedeerde asielzoekers worden teruggestuurd naar het land van herkomst.

- Nederland neemt een beperkt aantal vluchtelingen op, naar rato verdeeld over de landen van Europa en op basis van de bevolkingsdichtheid.
- Het Nederlandse paspoort wordt pas aan nieuwkomers verstrekt na een termijn van tien jaar, een gemeentelijk 'bewijs van goed gedrag', goede beheersing van de Nederlandse taal en een af te leggen verklaring over de Nederlandse Grondwet.
- Introductie van een 'nieuwkomersverklaring' (net als in België).
- Meer controle Nederlandse grenzen en betere bewaking Europese buitengrenzen.
- Bestrijden van mensensmokkel door strengere straffen.
- Duidelijke voorlichting in landen van herkomst over de beperkte mogelijkheden in Nederland.
- 50PLUS wil zoveel mogelijk opvang van vluchtelingen in de regio.
- 50PLUS is, daar waar het kan, tegen een dubbele nationaliteit.

30. Discriminatie

- 50PLUS is tegen leeftijdsdiscriminatie in alle wet- en regelgeving, landelijk en lokaal.
- Leeftijdsdiscriminatie wordt als term in de Grondwet opgenomen.
- Het bestrijden van alle vormen van discriminatie moet hoog op de agenda blijven.

31. Basis-, middelbaar, hoger en wetenschappelijk onderwijs

- In het primair onderwijs wil 50PLUS de klassen verkleinen en het aantal lesuren per docent verminderen. De indirecte taken verminderen, waardoor er meer aandacht voor de leerling is.
- De positie, de beloning en het gezag van onderwijzers en leraren moet worden versterkt. Scholen moeten kunnen beschikken over voldoende ondersteunend personeel.
- De ambachtsschool en de mavo moeten in ere hersteld worden.
- Het onderwijs moet aansluiten op de snelle ontwikkelingen in de maatschappij.
- De toegankelijkheid van het hoger onderwijs moet gewaarborgd blijven. 50PLUS is tegen het sociaal leenstelsel.
- 50PLUS ziet voor- en nadelen van bijzonder onderwijs en wil hier graag een publiek debat over.
- 50PLUS is geen voorstander van het 'passend onderwijs'.

32. Volwassenenonderwijs

- Het mbo moet zich meer gaan richten op het onderwijs aan volwassenen.
- De maximale leeftijdsgrens in het volwassenenonderwijs wordt geheel losgelaten.
- Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) moet overdag en 's avonds beschikbaar zijn.
- Voor iedereen die werkloos wordt en recht heeft op een ww-uitkering is vavo direct en kosteloos beschikbaar. Het UWV heeft hierbij een stimulerende rol.
- Het beschikbare bedrag voor volwassenenonderwijs moet flink omhoog.
- Onderwijs voor ouderen moet meer 'gewoon' worden en uitgroeien tot een basisrecht.
- Gemeentelijke ouderencoaches helpen ouderen met internet, administratie en alfabetiseringsprogramma's ter bestrijding van laaggeletterdheid.

33. Publieke omroep en media

- De Publieke Omroep verzorgt veel goede programma's en dat moet zo blijven. Pluriformiteit is een groot goed. Omroepverenigingen spelen daarbij een belangrijke rol.
- Omroepen krijgen meer vrijheid om te gaan samenwerken met uitgevers.
- Belangrijke functies bij de NPO moeten via openbare sollicitatieprocedures openstaan voor elke Nederlander en niet alleen voor mensen die lid zijn van een politieke partij.

34. Cultuur en Nederlandse taal

- 50PLUS wil de cultuurkaart voor jongeren (CJP-pas) blijven ondersteunen en ziet graag een dergelijke voorziening voor ouderen met een kleine beurs. Het lastminute kaartje is een goede mogelijkheid.
- Kunst- en cultuurinstellingen/gezelschappen moeten gestimuleerd worden meer voorstellingen/uitvoeringen overdag te programmeren.
- Actieve en passieve deelname aan cultuuractiviteiten is goed voor zowel de ontwikkeling van jonge mensen als voor die van volwassenen. Cultuur begint op school, maar de overheid kan ook zorgen voor programma's voor mensen die aan hun tweede jeugd beginnen.
- Het is van belang om verworvenheden uit het verleden, die iets zeggen over hoe ons land in het verleden functioneerde en hoe de bevolking destijds leefde, te bewaren. Het erfgoed maakt ons bewust van onze geschiedenis, het laat zien waar wij vandaan komen.
- De overheid moet culturele innovatie stimuleren.
- De instructietaal in het onderwijs in het algemeen en in het hoger onderwijs in het bijzonder (conform de WHW) is het Nederlands.

35. Internet en sociale media

- Anoniem internetgebruik tegengaan door invoering van een digitaal paspoort.
- Meer geld en middelen voor internetpolitie die fraude en oplichting opspoor.
- Vrijheid van meningsuiting is geen vrijbrief om anderen te beschimpen en om te schelden. Elkaar aanspreken op fatsoen moet normaal zijn. Smaad zwaarder straffen.
- Overheden moeten oog hebben voor mensen die niet internet- en computervaardig zijn.

36. Boeren, tuinbouwers en vissers

- 50PLUS is voor versterking van de positie van de agrarische sector.
- Er komt extra stimulans voor landbouwtechnologie, duurzame methoden, innovaties en landbouwonderwijs.
- 50PLUS draagt fair trade een warm hart toe.
- Voedselveiligheid en het tegengaan van verspilling is een speerpunt.
- Gebruik van kunstmest en gif in de landbouw en antibiotica in de veehouderij moet sterk verminderd worden.
- De visstand moet op peil blijven; noodzakelijke maatregelen worden genomen, zoals het stimuleren van vismigratieprojecten.
- Beperking van grootschalige intensieve veehouderij; 50PLUS wil geen megastallen.

37. Toerisme

- 50PLUS is fier op Nederland en wil ons land graag laten zien aan toeristen.
- Nederland moet zich meer profileren als vakantieland.
- Het openbaar vervoer moet zeer klantvriendelijk en toegankelijk zijn voor toeristen.

- Toeristen- en forensenbelasting zijn 50PLUS een doorn in het oog.
- Meer mogelijkheden om door het jaar te verblijven in vakantiewoning en caravan.
- Creëren van betere toeristische verbindingen tussen de Randstad en regionale toeristenpleisterplaatsen.

38. Ondernemen / MKB

- Schrappen onnodige regels bij overdracht familiebedrijf aan kinderen.
- Het MKB en het toenemend aantal zelfstandigen zonder personeel (ZZP) zijn de basis van onze economie. Deze ondernemende mensen verdienen meer steun, bescherming en hulp van de overheid.
- Ondersteuning pensioenfondsen voor ondernemers.

39. Innovatie en kenniseconomie

- De inkoopkracht van de overheid aanwenden om duurzame innovatie te versnellen.
- Om het enorme belang van innovatie te onderstrepen pleit 50PLUS voor een minister van Innovatie en Duurzaamheid.

40. Privatiseringen

- Geen privatiseringen waar dat niet in het belang is voor de samenleving.
- Handhaven of het wederom verwerven van een meerderheidsbelang door de overheid in essentiële activiteiten, zoals openbaar vervoer, communicatie, energie, water en gezondheidszorg, en waar mogelijk inrichten als nutsbedrijf.

41. Schiphol en de Rotterdamse haven

- Groei van de luchthaven Schiphol, met als overloop de luchthaven Lelystad, wordt toegestaan om de positie van Nederland als aantrekkelijke vestigingsplaats te borgen. De overlast voor burgers en bedrijven moet zo veel mogelijk worden beperkt door strenge handhaving van de regels over geluidsbelasting.
- Schiphol moet koploper worden in het terugdringen van alle emissies naar nul.
- Bestaande regionale luchthavens mogen hun activiteiten voortzetten of uitbreiden met inachtneming van de lokale regelgeving.
- De overheid moet zeer zorgvuldig omgaan met de belangen van KLM.
- De Rotterdamse haven krijgt voldoende ruimte en faciliteiten om groei te verwezenlijken.

42. Parlement, ministeries en kabinet, wachtgeld

- De Eerste Kamer wordt afgeschaft.
- Er komt een kiesdrempel van 3%.
- Verkleinen van de Tweede Kamer naar 100 Kamerleden.
- Leden van de Tweede Kamer die tussentijds hun fractie verlaten, vallen buiten de Regeling financiële ondersteuning fracties Tweede Kamer.
- Parlementsleden die vroegtijdig de Tweede Kamer verlaten, ontvangen een wachtgeldregeling die vergelijkbaar is met de ontslagregeling in het bedrijfsleven.
- Politie moet weer onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken vallen.
- Er komt een coördinerend minister voor 'Ouderenzaken' op gebied van wonen, zorg, werk en inkomen.

43. Bestuurlijke vernieuwing en lokale lasten

- De burgemeester wordt rechtstreeks gekozen.
- 50PLUS wil geen uitbreiding van de gemeentelijke belastingen omdat dit opnieuw zal leiden tot lastenverzwaringen voor de burger en de ouderen, die niet mee mochten delen in de eerdere lastenverlichtingen. Daarom zal 50PLUS nieuwe wetgeving hierover bestrijden.
- De provincie als bestuurslaag wordt afgeschaft, waarbij provinciale bevoegdheden worden toegewezen aan het Rijk en/of gemeenten. Grenzen, eigenheid, cultuur en namen van de provincies blijven bestaan.
- Bij vacatures neemt één van de gedeputeerden de taken van de Commissaris van de Koning over. Deze functie vervalt bij de eerstvolgende verkiezingen voor Provinciale Staten.
- 50PLUS steunt onderzoek door staatscommissie naar de houdbaarheid van het parlementair stelsel.
- Het is oneerlijk dat waterschappen de afvalzuiveringsheffing voor tweepersoonshuishoudens in rekening brengen op basis van drie vervuilingseenheden.

44. BES-eilanden (Bonaire, St.-Eustatius en Saba)

- Armoede bestrijden, o.a. door AOW/AOV op aanvaardbaar niveau te brengen.
- Voorzieningenniveau op orde brengen, conform verwachtingen en toezeggingen gedaan in 2010.
- De groeiende onvrede op de eilanden wordt serieus genomen.
- Bijdragen aan daadwerkelijke bestrijding van de toegenomen criminaliteit en corruptie.

45. Democratie, verkiezingen en referenda

- Er komen bindende regionale en landelijke referenda. Ook de bevolking kan onder wettelijke voorwaarden een (bindend) referendum voorstellen. Directe democratie als aanvulling op de parlementaire democratie. 50PLUS laat zich graag inspireren door het beleid in Zwitserland.
- Om de gemeenteraadsverkiezingen over de lokale politiek te laten gaan en niet over de landelijke politiek, worden deze verkiezingen niet meer in alle gemeenten op dezelfde dag gehouden maar op verschillende momenten.
- Het wordt mogelijk gemaakt in andere en goedkopere gemeenten bepaalde diensten aan te vragen zoals paspoorten en rijbewijzen om de onredelijke tarieven in bepaalde gemeenten te bestrijden.
- 50PLUS wil op Bevrijdingsdag (5 mei) ook de Dag van de Democratie vieren. Deze dag wordt elk jaar aangemerkt als nationale feestdag.
- Stemmen vanuit het buitenland wordt vereenvoudigd.
- Stemmen met DigiD wordt, zodra het veilig en verantwoord is, mogelijk.

46. Europa, EU en euro

- De Europese Unie maakt een pas op de plaats: geen uitbreiding met nieuwe landen.
- 50PLUS is tegen uittreden van Nederland uit de EU.
- 50PLUS wil een sterke, stabiele euro, desnoods met minder aangesloten landen.
- 50PLUS kiest voor een praktische, realistische en kritische aanpak.
- De Europese Unie heeft slechts drie kerntaken: economisch en monetair beleid, milieu- en energiebeleid en grensbeleid (veiligheid, defensie en buitenlands beleid).
- Turkije kan op dit moment onder geen enkel beding toetreden tot de EU.

- Geen verhuizingen meer tussen Brussel en Straatsburg.
- Het aantal zetels in het Europees Parlement gaat terug van 750 naar 375.
- Een deel van de landbouwsubsidies inzetten voor plattelandsvoorzieningen.
- 50PLUS is tegen de handelsverdragen TTIP en CETA.

47. Defensie en veiligheid

- Nederland versterkt de internationale terrorismebestrijding, de inlichtingendiensten en de aanpak van jihadisten.
- Preventief optreden tegen personen die terroristische aanslagen voorbereiden.
- Defensie kan ook worden ingezet bij een terroristische dreiging.
- Veteranen verdienen blijvende waardering en erkenning. De subsidie van de Rijksoverheid t.b.v. organisatie 'Veteranendag' en andere activiteiten blijft op peil.

48. Ontwikkelingshulp

- Nederland houdt zich aan de internationale afspraken als het gaat om het geven van ontwikkelingshulp, maar wil wel nadrukkelijk garanties voor een juiste besteding.
- Het Nederlandse bedrijfsleven moet de koppositie als het gaat om internationale samenwerking verstevigen.
- Nederland geeft geen geld aan misdadige, corrupte regimes die mensenrechten schenden en aan landen waar oorlog wordt gevoerd.
- Internationale samenwerking en afstemming bij noodhulp is gewenst.

49. VN, NAVO en internationale veiligheid

- Internationale samenwerking is voor Nederland van groot belang en vanzelfsprekend. Een actieve rol binnen de NAVO en de VN is hierbij van belang.
- Nederland zet zich in voor nationale en internationale veiligheid. Den Haag als internationale stad van vrede en recht geeft Nederland extra mogelijkheden en kansen.

50. Nederlandse gepensioneerden in het buitenland

- Geëmigreerde Nederlanders moeten zich op vrijwillige basis kunnen aansluiten bij de Zorgverzekeringswet in aanvulling op het verdragsrecht.
- Nederland moet zich inzetten om dubbele betaling voor zorgkosten, in landen die publieke zorg financieren uit algemene middelen, te voorkomen.
- Bij nieuwe belastingverdragen nadrukkelijk rekening houden met bestaande situaties, bijvoorbeeld door daarin een overgangsregeling voor bestaande gevallen op te nemen.

De leden van de Commissie Verkiezingsprogramma: Maurice Koopman (voorzitter), Jan Nagel, Henk Krol, Jaap Haasnoot, Harry Lamberts, Ruud Koornstra, Toine Manders en secretaris Simon Geleijnse.

Waarom u 15 maart 50PLUS moet stemmen:

50PLUS gaat voor de menselijke maat!

Ouderen worden beroofd van hun beloofde pensioen. Met hun oudedagsvoorziening wordt gesold. De verhoging van de AOW-leeftijd heeft veel ouderen in financiële moeilijkheden gebracht. Met als gevolg: tienduizenden ouderen onnodig in een uitkering en kansloos op de arbeidsmarkt. De bezuiniging op zorg en ondersteuning thuis is een grote schande: het ultieme bewijs dat ouderen de sluitpost zijn van asociaal kabinetsbeleid.

Dit alles is de trieste optelsom voor de 50-plussers in de zogenaamde participatiesamenleving van het kabinet Rutte. Voor deze schijnwereld betalen de ouderen een ontstellend hoge prijs. Zij krijgen de rekening gepresenteerd voor hun goede burgerschap, spaarzin, voor trouw premie betalen en voor hun goedgelovigheid in onbetrouwbare politici. Zij pakken de meest kwetsbare groep in onze samenleving op hun zwakste plekken: AOW, pensioen, hogere belastingen, koopkracht en zorg.

Ouder worden is nog steeds een groot voorrecht. Gezondheid en een lang leven zijn echter niet te koop. En is het langere leven ook een beter leven? Je wenst het iedereen toe. Genieten van kinderen en van kleinkinderen. Onbezorgd! Want bijna elk mens wil overleven, wil gezond leven, wil veilig leven, wil ook de zekerheid dat hij zijn of haar leven waardig kan afsluiten.

Toch is dat niet voor iedereen weggelegd. De mens is het meest kwetsbaar aan het begin en aan het einde van zijn leven. In het begin is er de onmetelijke, liefdevolle zorg van de ouders, aan het einde van het leven is die zorg ook nodig.

De mate van beschaving is af te lezen aan hoe een samenleving omgaat met 50-plussers. Zijn ze een sluitpost op de begroting of gaat de samenleving respectvol om met deze groep? Want het staat onherroepelijk vast dat veel ouderen financieel kwetsbaar worden, afhankelijker worden van zorg en zekerheid, soms geconfronteerd worden met eenzaamheid en vaker een beroep moeten doen op anderen. Tegen wil en dank. Want elk mens is trots en diezelfde trots maakt het voor hen lastig om, na een zelfstandig bestaan en het dragen van verantwoordelijkheden, alsnog een ander om hulp te moeten vragen.

De situatie van de steeds ouder wordende mens is door andere politieke partijen buiten de verkiezingstijd om steeds schromelijk veronachtzaamd. Het ouder worden werd door hen benaderd als een financieel en zakelijk probleem. Daarom is 50PLUS noodzakelijk. Voor een nieuwe menselijke maat. Omdat ouderen zijn behandeld als de restpost van de politiek en als tweederangs burgers bij het belastingbeleid. En als het roer nu niet drastisch omgaat, zal jongere generaties hetzelfde overkomen, maar dan in het kwadraat. En ook dáárom is 50PLUS noodzakelijk!

50PLUS: voor AOW op 65-jarige leeftijd, voor aandacht en zorg, voor zorgcentra die een veilige haven vormen voor ouderen. Voor voldoende en geschikte seniorenwoningen, die bovendien betaalbaar zijn én voor de menselijke maat. Voor reparatie van datgene wat kapot is gemaakt: solidariteit tussen de generaties.

In toenemende mate zijn er aanslagen op het inkomen van ouderen. Want de collectiviteitsgedachte in de samenleving staat al jaren zwaar onder druk. De ik-samenleving vernietigt solidariteit. Een nieuw kabinet met 50PLUS moet de verbinding

tussen generaties repareren. De samenleving – van jong tot oud – moet door solidariteit met de kwetsbaren het maatschappelijke fatsoen overeind houden.

Solidariteit als smeermiddel is een groot goed. Niet alles draait om efficiency en lage kosten. Burgers zijn inmiddels een nummer geworden. Bij de overheid en bedrijven beantwoorden computers hun vragen; persoonlijke aandacht of inleven in de privésituatie kost geld en is er daarom niet meer bij. Op botte wijze duwt de overheid de digitalisering bij ouderen door de strot. Ze willen vaak wel, maar kunnen het gewoonweg niet en hulp is veelal niet beschikbaar. Flink wat ouderen worden vermorzeld onder het digitale geweld en verdienen daarom extra bescherming.

Het voorrecht van een langer leven wordt gezien als een probleem van de oudere, waarop de politiek steeds minder in staat is een antwoord te geven. De samenleving is de menselijke maat kwijt. Publieke voorzieningen zijn in de greep gekomen van managers en hun manier van werken. Ze zijn een groeiende, haast onuitroeibare plaag in de zorg, de veiligheid, het onderwijs en op andere plekken.

Al met al een onheilspellende gedachte voor degenen die ouder worden. Zij worden geconfronteerd met een samenleving die killer en killer wordt. De onverdraagzaamheid is aan de winnende hand.

Met politieke partijen die jaar in jaar uit met de mond belijden dat ze de belangen van ouderen willen dienen, maar hen vervolgens consequent als sluitpost behandelen. Ouderen vrezen ook voor hun veiligheid. Ze kunnen zich moeilijker fysiek verweren. Uit angst voor geweld gaan velen nauwelijks nog de straat op. Daarom zijn er meer wijkagenten nodig, zwaardere straffen voor degenen die weerlozen als doelwit hebben. De politie, officieren van Justitie en rechters moeten de samenleving veiliger maken door criminelen keihard en vaker te straffen.

Wie bevoorrecht is om ouder te worden heeft uiteraard ook een eigen verantwoordelijkheid en hoort niet uitsluitend te leunen op de voorzieningen van de overheid.

Vanzelfsprekend zijn er senioren die het goed voor elkaar hebben, maar voor hen geldt dat het oneerlijk is dat ze extra geplukt worden omdat ze hun leven lang zuinig zijn geweest en een zeker vermogen hebben opgebouwd. Ze moeten hun familiebedrijf geruisloos kunnen overdragen aan hun kinderen, zonder failliet te gaan. En ze moeten na overlijden meer geld kunnen nalaten aan hun erfgenamen. Over gespaard geld is immers al jaarlijks inkomstenbelasting en vermogensbelasting betaald.

Het gros van de ouderen leeft van een AOW met een klein aanvullend pensioen. Ze zijn niet in staat om dat inkomen aan te vullen omdat ze in de meeste gevallen fysiek niet meer in staat zijn om te werken. Maar ook degenen die een ruimer pensioen gespaard hebben en op een onbezorgde oude dag hadden gerekend, mogen door eenzijdige en onrechtvaardige maatregelen niet het kind van de rekening worden.

De verhoging van de AOW- en pensioenleeftijd naar nu al 67 jaar – en voor een dertigjarige van nu naar ruim 71 jaar – is een absoluut debacle. Nederlanders wordt een rad voor ogen gedraaid door kille rekenmeesters.

Voor oudere werkloze werknemers is er geen werk en komt er geen werk. Met de toenemende robotisering en efficiencylagen wordt de theorie van het langer werken van het kabinet Rutte ingehaald door een praktijk van ouderen – en ook voor

toekomstige ouderen – voor wie geen banen beschikbaar zijn. Enerzijds omdat ze onvoldoende geschoold zijn voor deze arbeidsmarkt. Daarom moet gratis onderwijs voor ouderen een basisrecht worden. Anderzijds omdat de werkgeverslasten en regelgeving belemmeren dat ouderen in dienst worden genomen.

De forse verhoging van de AOW-leeftijd is een farce. Een lege huls, een luchtkasteel. Want met die verhoging steeg ook meteen het aantal werklozen. Terug naar 65 dus. Niet uit politiek opportunisme, maar omdat het aansluit bij de praktijk van nu.

Ondertussen is de menselijke maat verdwenen. Als het gaat om huisvesting of de bezuinigingen op de thuiszorg of om andere voorzieningen. Van verdwenen bankjes in de publieke ruimte, de torenhoge parkeertarieven waardoor het sociaal bezoek in de grote steden kostbaar is, de wijkagent die zorgt voor een veilig gevoel op straat, ouderenactiviteiten of de noodzakelijke aandacht in zorgcentra.

Er zijn grote en kleine oplossingen. Waarom neemt een huisarts niet meer tijd voor een goed gesprek? Waarom moet een ziekenhuis aan een operatie verdienen? Waarom mogen ouderen niet profiteren van de lusten van de nieuwe welvaart, terwijl ze voor het economisch herstel wel de lasten hebben moeten dragen? Waarom accepteren we de oudere niet meer als volwaardig lid van onze samenleving?

De vorige kabinetten hebben bewezen dat ze sollen met de belangen van de ouderen. Zij tellen niet mee in de zogenaamde participatiesamenleving: ze zijn zelfs de sluitpost. In koopkracht en in voorzieningen. Zelfs het pensioen is onzeker door onnodige rekenkundige ingrepen. Met alle gevolgen van dien.

Wie veertig jaar heeft gewerkt, belasting heeft betaald, actief heeft deelgenomen aan de samenleving heeft recht op zekerheid. Juist ook vanwege de naderende kwetsbaarheid. Niet vanwege medelijden of zieligheid; het hoort simpelweg bij een solidaire samenleving.

Vandaar dat in een nieuw kabinet 50PLUS noodzakelijk is. Omdat ouderen te lang niet zijn gehoord! Daarom moet 50PLUS meer zetels behalen. Dan kunnen andere partijen niet meer om ons heen. Het kan, maar dan hebben we uw stem op 15 maart nodig!

50PLUS het kabinet in!

- Met een **minister van Sociale Zaken** die ervoor zorgt dat ouderen weer aan de slag gaan en idiote regels aanpast.
- Met een **coördinerend minister voor Ouderenzaken** die met spoed werk moet maken van het verlagen van de AOW-leeftijd, het zekerstellen van het pensioen en het herstellen van de koopkracht van ouderen.
- Met een **minister van Innovatie en Duurzaamheid** om het enorme belang van duurzaamheid voor alle generaties te onderstrepen.

Alle burgers tellen mee in Nederland. Van jong tot oud. We mogen trots zijn op een land dat vernieuwt, dat ondernemend is, dat zorgt, waar weer verbinding komt tussen de generaties, waar burgers zich veilig moeten kunnen voelen, waar we tradities en onze cultuur koesteren, waar managers het niet alleen voor het zeggen hebben en waar de menselijke maat weer moet gaan tellen.

In dat land, in dat mooie land, ons Nederland, moet het een voorrecht zijn om oud te worden.

Stem daarom 50PLUS, de enige partij die echt voor de ouderen opkomt!